

UMOWA nr ..... (WZÓR)

zawarta w dniu ..... roku w Opolu pomiędzy:

Miastem Opole z siedzibą w Opolu, Rynek-Ratusz, 45-015 Opole, NIP: 7543009977, reprezentowanym przez Przemysława Zycha - Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Opolu, ul. Barlickiego 13, 45-083 Opole, na podstawie pełnomocnictwa nr: OR-III.0052.2.59.2015 udzielonego z dniem 1 października 2015 r. przez Prezydenta Miasta Opole, zwanym w dalszej treści umowy „**Zamawiającym**”,

a

.....
zwanym w dalszej treści umowy „**Wykonawcą**”,

zwanymi dalej łącznie „**Stronami**”,

w rezultacie przeprowadzonego przez **Zamawiającego** postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z póź. zm.), o następującej treści:

§ 1 Przedmiot umowy

1. Przedmiotem zamówienia i niniejszej umowy jest wykonanie przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego robót budowlanych polegających na przebudowie istniejącego ogrodzenia wraz z rozbudową stref kasowych i montażem systemu kontroli dostępu osób w trakcie organizacji widowisk sportowych na terenie stadionu Miejskiego w Opolu przy ul. Oleskiej 51, zgodnie z wymogami licencyjnymi PZPN dla klubów rozgrywających zawody sportowe w min. I lidze oraz zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów dla tego typu obiektów w ramach zadania pn. „Modernizacja Stadionu Miejskiego w Opolu” – Wymiana Ogrodzenia – etap I.
2. Wykonawca w ramach zadania, o którym mowa w ust. 1, wykona dokumentacją powykonawczą wraz z inwentaryzacją geodezyjną.
3. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia i rozmiar prac określa dokumentacja projektowa, opracowana przez firmę Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo-Uslugowe „Tenal” stanowiąca integralną część SIWZ.
4. Wykonawca wykona przedmiot zamówienia zgodnie z ofertą Wykonawcy, specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ), dokumentacją projektową oraz warunkami wynikającymi z przepisów technicznych, prawa budowlanego i innych przepisów prawa, wymaganiami wynikającymi z obowiązujących Polskich Norm, zasadami rzetelnej wiedzy technicznej i z najwyższą starannością.
5. Informacje dotyczące przedmiotu zamówienia zawarte w SIWZ oraz dokumentach załączonych do niej uważa się za wiążące. Wchodzące w skład dokumentacji przetargowej dokumenty należy traktować, jako wzajemnie uzupełniające się i wzajemnie wyjaśniające się.
6. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z dokumentacją projektową oraz dokonał wizji lokalnej terenu obiektu Stadionu Miejskiego w Opolu przed zawarciem niniejszej umowy i potwierdza, że przedstawione mu dokumenty są wystarczające do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z Umową i załącznikami do niej.
7. Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu. Roboty zamienne są dopuszczalne, jeżeli nie spowodują rozszerzenia przedmiotu zamówienia określonego w dokumentacji projektowej ani wynagrodzenia wykonawcy. W przypadku wymogu zgody projektanta na wykonanie robót zamiennych są one dopuszczalne po uzyskaniu uprzedniej zgody projektanta, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.).
8. Przewiduje się także możliwość rezygnacji z wykonywania pewnych robót przewidzianych w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy

- określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu. Roboty takie w dalszej części umowy nazywane są „robotami zaniechanymi”. Sposób wyliczenia wartości tych robót określa się w § 6 ust. 7 niniejszej umowy.
9. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmiany materiałów i urządzeń pod warunkiem, że zmiany te będą korzystne dla Zamawiającego. Będą to przykładowo okoliczności:
    - a) Powodujące obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy;
    - b) Powodujące poprawę parametrów technicznych;
    - c) Wynikające z aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny lub zmiany obowiązujących przepisów.
  10. Zmiany, o których mowa w ust. 7, 8 i 9 niniejszego paragrafu muszą być przed wprowadzeniem każdorazowo uzgodnione przez Wykonawcę z projektantem i ostatecznie zaakceptowane przez Zamawiającego i Inspektora nadzoru inwestorskiego.
  11. Zmiany, o których mowa w ust. 7 i 9 niniejszego paragrafu nie spowodują zmiany ceny wykonania przedmiotu umowy, o której mowa w § 6 ust. 1 niniejszej umowy.
  12. SIWZ z załącznikami wraz z udzielonymi wyjaśnieniami na etapie procedury przetargowej stanowią integralną część niniejszej umowy.

§ 2 Termin wykonania przedmiotu umowy

1. Zamawiający przekaze Wykonawcy plac budowy w terminie do 10 dni od podpisania umowy
2. Zakończenie realizacji przedmiotu umowy: do 30 dni od daty podpisania umowy.

§ 3 Obowiązki Zamawiającego

Zamawiający zobowiązuje się do:

- 1) protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu budowy,
- 2) udostępnienia na stronie internetowej dokumentacji projektowej,
- 3) wyznaczenia inspektora nadzoru, do pełnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją przedmiotu Umowy, posiadającego kwalifikacje i uprawnienia zgodne z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.),
- 4) odbioru Przedmiotu Umowy zgodnie z Umową,
- 5) zapłaty wynagrodzenia za wykonanie Przedmiotu Umowy.

§ 4 Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca oświadcza, że uzyskał od Zamawiającego wszelkie informacje, wyjaśnienia oraz dane techniczne niezbędne do prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy i zapoznał się z dokumentacją projektową, do której nie wnosi zastrzeżeń.
2. Wykonawca przekaże oświadczenie o podjęciu obowiązków kierownika budowy/robót przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia zgodnie z ustawą Prawo Budowlane.
3. Wykonawca oświadcza, że przyjmuje do wiadomości, że prace prowadzone będą w obiekcie czynnym Stadionu Miejskiego w Opolu. Wykonawca w trakcie realizacji robót umożliwi przeprowadzanie zawodów.
4. Wykonawca jest zobowiązany do koordynacji prac z użytkownikiem obiektu – Stowarzyszeniem „OKS ODRA” Opole.
5. Wykonawca jest zobowiązany do wykonania robót budowlanych zgodnie z opracowaną i zatwierdzoną dokumentacją projektową, z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz przepisami prawa, zgodnie ze sztuką budowlaną i zasadami współczesnej wiedzy technicznej, zapewniającej bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz zastosuje wyroby dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie, zgodnie z art. 10 ustawy Prawo Budowlane.
6. Wykonawca ma obowiązek protokolarnego przejęcia terenu budowy, niezwłocznego rozpoczęcia robót budowlanych i prowadzenia dziennika robót/budowy przez cały okres trwania realizacji zadania.
7. W terminie do 5 dni od daty podpisania umowy na realizację niniejszego zamówienia Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu ostatecznego harmonogramu robót oraz poglądowego kosztorysu ofertowego, celem rozliczenia ewentualnych robót zamiennych i zaniechanych, uzgodnionego i zaakceptowanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego i Zamawiającego.
8. W przypadku nie dostarczenia przez Wykonawcę w terminie określonym w § 4 ust. 7 niniejszej umowy ostatecznego harmonogramu robót oraz poglądowego kosztorysu ofertowego, nastąpi wstrzymanie przekazania placu budowy do momentu otrzymania tego dokumentu. Sytuacja ta nie powoduje wydłużenia terminu wykonania zamówienia.

9. Wykonawca jest zobowiązany do koordynacji poszczególnych etapów prac z Kierownictwem Obiektu Stadionu Miejskiego w Opolu i Inspektorem nadzoru inwestorskiego.
10. Na każde żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego Wykonawca obowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów: certyfikat na znak bezpieczeństwa, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną.
11. Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania badań i sprawdzeń zarówno istniejących elementów i rozwiązań, jak i stosowanych, wykonywanych przez Wykonawcę elementów i rozwiązań. Na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego obowiązany jest przedstawić wyniki badań oraz do wykonania takich badań, o ile nie były one wykonane za żądanie Zamawiającego i w zakresie z Zamawiającym ustalone.
12. Wykonawca zapewni pełną obsługę geodezyjną wraz z geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi przyjętymi przez Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.
13. Wykonawca pokryje koszty w przypadku ewentualnego zajęcia pasa drogowego oraz utrudnień w ruchu drogowym, a w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty przez Wykonawcę należności wynikających z decyzji wydanych przez Miejski Zarząd Dróg w Opolu o zajęciu pasa drogowego, Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie z bieżących faktur należności wynikających z tej decyzji wraz z odsetkami, wystawionych przez niego za wykonane roboty. Wysokość należności wraz z odsetkami będzie obliczona przez MZD w Opolu i skierowana w formie wniosku do potrącenia do Prezydenta Miasta Opola (w przypadku konieczności wykonania).
14. Wykonawca pokryje koszty opracowania projektu organizacji ruchu oraz wykonania oznakowania i zabezpieczenia robót na placu budowy.
15. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za mienie zgromadzone na terenie budowy.
16. Wykonawca zobowiązany jest do dbania o należyty stan i porządek na terenie robót oraz uporządkowania terenu robót po ich zakończeniu, usunięcia wszelkich powstałych w trakcie prowadzenia robót odpadów, wywiezienia ich do właściwych punktów zbiórki odpadów. Gruz, złom i pozostałe materiały z rozbiórek stanowić będą własność wykonawcy, a ich utylizacja i wywóz jest ujęta w wynagrodzeniu Wykonawcy określonym w § 6 ust. 1 Umowy.
17. Wykonawca własnym staraniem i kosztem zabezpieczy dostawę mediów dla potrzeb realizacji budowy.
18. Wykonawca zobowiązuje się do ubezpieczenia budowy, a w szczególności od odpowiedzialności cywilnej za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczących pracowników i osób trzecich, a powstałych w związku z prowadzonymi robotami oraz przekazanie Zamawiającemu potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii dokumentu poświadczającego zawarcie umowy ubezpieczenia (np. polisa) – przed przekazaniem terenu budowy.
19. Wykonawca jest zobowiązany prowadzić prace w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ludzi przebywających w otoczeniu i ponosi pełną odpowiedzialność za szkody na mieniu i osobach.
20. Zgodnie z art. 208 Kodeksu Pracy strony zobowiązują się do współpracy w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz p.poż. Wykonawca wyznaczy koordynatora, o którym mowa w w/w artykule. Wykonawca w formie protokołu przekaże Zamawiającemu informacje, o których mowa w art. 207¹ Kodeksu Pracy.
21. Wykonawca pokryje koszty zabezpieczenia robót na placu budowy. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za mienie zgromadzone na terenie budowy, jak również przeszkolenie zatrudnionych przez siebie osób w zakresie przepisów BHP, posiadanie przez te osoby wymaganych badań lekarskich i przeszkolenie stanowiskowe.
22. Wykonawca oświadcza, że wszystkie osoby wyznaczone przez niego do realizacji niniejszej umowy posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz przeszkolenia i uprawnienia wymagane przepisami prawa, a także, że będą one wyposażone w ubrania ochronne oraz konieczne narzędzia.
23. Wykonanie części zamówienia przez podwykonawców nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności i zobowiązań wynikających z warunków niniejszej umowy.

§ 5 Uczestnicy procesu budowlanego

1. Przedstawicielem Zamawiającego jest Inspektor nadzoru inwestorskiego.
2. Przedstawicielem Wykonawcy na budowie będzie Kierownik budowy/robót.

§ 6 Wynagrodzenie za przedmiot umowy

1. Za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe, zgodne z ofertą Wykonawcy, o wartości ..... **zł brutto (słownie: .....**), w tym podatek VAT wg stanu obowiązującego w dniu wystawienia faktury, z zastrzeżeniem możliwości zmniejszenia wynagrodzenia o:
  - a) prace zaniechane, o których mowa w § 1 ust. 8,

- b) naliczone i potrącone kary umowne, jak również kary nałożone na Zamawiającego z winy Wykonawcy,
  - c) wypłacone podwykonawcom wynagrodzenia, na co Wykonawca wyraża nieodwołaną i bezwarunkową zgodę.
2. Wynagrodzenie określone powyżej w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty i wydatki poniesione przez Wykonawcę oraz jego podwykonawców, kontrahentów i współpracowników w ramach Umowy.
  3. Ryzyko i odpowiedzialność z tytułu oszacowania wszystkich kosztów i wydatków związanych z realizacją Umowy objętych powyższym wynagrodzeniem ryczałtowym, jak również oddziaływanie innych czynników mogących mieć wpływ na koszty i wydatki ponosi Wykonawca. Ewentualne niedoszacowanie, pominięcie, zmiana cen nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia.
  4. Wykonawca nie może się ubiegać o dodatkowego wynagrodzenia za prace będące do przewidzenia na etapie składania oferty.
  5. Strony ustalają, że za datę zapłaty faktury uważać będą datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
  6. Wystawiane przez Wykonawcę faktury powinny wskazywać jako **Nabywcę**:
Miasto Opole
Rynek-Ratusz
45-015 Opole
NIP: 754-300-99-77,
a jako **Odbiorcę**:
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Opolu,
ul. Barlickiego 13, 45-083
  7. W przypadku całkowitego lub częściowego odstąpienia od danych zakresów robót określonych w ofercie Wykonawcy Zamawiający ma prawo odliczenia robót zaniechanych, o których mowa w § 1 ust. 8 niniejszej umowy. Sposób obliczenia wartości tych robót będzie oparty o ceny podane w ofercie Wykonawcy. W przypadku, gdy proponowany sposób wyliczenia byłby niedokładny dopuszcza się możliwość obliczenia niewykonanej roboty w oparciu o KNR-y lub KNNR-y oraz rynkowe ceny w danym okresie rozliczeniowym.

§ 7 Rozliczenie robót

1. Podstawą do prowadzenia rozliczeń będzie stan zaawansowania prac przy realizacji przedmiotu umowy, stwierdzony zgodnie z procedurą odbiorową.
2. Rozliczenie za wykonane roboty odbywać się będzie fakturami częściowymi według procentowego zaawansowania za wykonane i odebrane roboty, wystawianymi nie częściej niż raz w miesiącu oraz fakturą końcową po odbiorze końcowym robót.
3. Wynagrodzenie Wykonawcy, rozliczone łącznie fakturami częściowymi, nie może przekroczyć 80% wynagrodzenia umownego. Wartość danej faktury musi być zgodna z wartością Robót, których ona dotyczy.
4. Podstawą do wystawienia faktury częściowej będzie protokół odbioru wykonanych robót potwierdzony przez Inspektora nadzoru inwestorskiego bez zastrzeżeń.
5. Podstawą do wystawienia faktury końcowej będzie podpisany przez przedstawiciela Zamawiającego protokół odbioru końcowego bez zastrzeżeń, zatwierdzony przez inspektora nadzoru bez jego zastrzeżeń.
6. Płatność faktur realizowana będzie przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany na fakturze Vat, w terminie 21 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury Vat.
7. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania płatności wynagrodzenia (bez prawa naliczania przez Wykonawcę odsetek za nieterminowe zapłacenie faktury) w sytuacji, gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do rozliczeń wykonawcy z podwykonawcami, w szczególności w sytuacji gdy podwykonawcy zgłoszą Zamawiającemu opóźnienia w płatnościach. Wynagrodzenie Wykonawcy staje się wówczas wymagalne, gdy Wykonawca przedłoży dowody wykazujące uregulowanie wynagrodzeń podwykonawców tj. potwierdzenia przelewu zaległej kwoty lub oświadczenia podwykonawcy o braku zaległości.

§ 8 Podwykonawcy *

1. Zlecenie wykonania Robót budowlanych podwykonawcy nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tych Robót. Wykonawca ponosi wszelką odpowiedzialność za działania, uchybienia i zaniedbania podwykonawcy i jego pracowników w takim samym stopniu, jakby to były działania, uchybienia lub zaniedbania jego własnych pracowników.
2. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane, jest obowiązany w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, a także

- projektu jej zmiany przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
3. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo wynosi 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy roboty budowlanej.
  4. Do zawarcia przez Wykonawcę umowy, której przedmiotem są roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda Zamawiającego. Jeżeli Zamawiający, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.
  5. W przypadku zawarcia umowy podwykonawcy z dalszym podwykonawcą wymagana jest zgoda Zamawiającego i Wykonawcy. W tym przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 4, zdanie 2.
  6. Zamawiający zgłasza na piśmie zastrzeżenia do projektu umowy z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą i do projektu jej zmiany lub sprzeciw do umowy o podwykonawstwo i do jej zmiany w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
  7. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo lub sprzeciw do umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane w terminie o którym mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
  8. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca niniejszej umowy przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
  9. Zapisy ust. 2-8 stosuje się do zmian tej umowy o podwykonawstwo.
  10. Wykonawca zobowiązuje się do:
    - 1) informowania na piśmie Zamawiającego o każdej fakturze wystawionej przez podwykonawcę robót budowlanych oraz o terminie jej płatności, a także o dokonanej zapłacie wynagrodzenia podwykonawcy w terminie odpowiednio 7 dni od dnia otrzymania tej faktury i w terminie 7 dni od zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy,
    - 2) udostępnienia na każde żądanie Zamawiającego dokumentacji dotyczącej rozliczeń z podwykonawcą robót budowlanych,
    - 3) informowania Zamawiającego na piśmie z 7-dniowym wyprzedzeniem o terminie odbioru robót budowlanych podwykonawcy oraz zapewnienia Zamawiającemu możliwości uczestniczenia w ich odbiorze.
  11. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę niniejszego zamówienia.
  12. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 11, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego, umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane.
  13. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  14. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający umożliwi wykonawcy w terminie 3 dni zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  15. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 14 niniejszego paragrafu, w terminie wskazanym w ust. 14, Zamawiający może:
    - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty,
    - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy,
    - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  16. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 11, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy, na co ten wyraża swoją nieodwołalną zgodę.
  17. Konieczność trzykrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 11 niniejszego paragrafu, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5 % wartości wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w §

- 6 ust. 1 Umowy może stanowić podstawę do odstąpienia od niniejszej umowy przez Zamawiającego z przyczyn zależnych od Wykonawcy.
18. Wykonawca w umowach z podwykonawcami, a podwykonawcy w umowach z dalszymi podwykonawcami zobowiązani są zastrzec postanowienie, iż Zamawiający ma prawo wglądu w dokumenty finansowe podwykonawców lub dalszych podwykonawców i żądania przedstawienia na każde żądanie Zamawiającego dowodów zapłaty należnego podwykonawcom wynagrodzenia.
  19. Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z placu budowy podwykonawcy (lub dalszego podwykonawcy), z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego podwykonawcę (lub dalszego podwykonawcę) na koszt Wykonawcy.
  20. Zamawiający może żądać od Wykonawcy zmiany podwykonawcy, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje podwykonawca, nie dają rękojmi należytego i terminowego wykonania powierzonych podwykonawcy robót budowlanych. Wykonawca jest zobowiązany zmienić podwykonawcę na żądanie Zamawiającego w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego. Zamawiający wyznaczy termin na zmianę podwykonawcy z uwzględnieniem czasu obiektywnie niezbędnego na wprowadzenie tej zmiany, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni.
  21. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi oraz jej zmian, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub dnia dokonania zmian, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 zł. Do terminu zapłaty wynagrodzenia ma zastosowanie odpowiednio ust. 3.
  22. W przypadku, o którym mowa w ust. 21, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 3, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy w terminie 3 dni pod rygorem naliczenia Wykonawcy, po bezskutecznym upływie tego terminu, kary umownej, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt i) Umowy.
  23. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
  24. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 23, dotyczy wyłącznie należności powstałych po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
  25. W pozostałym zakresie do umów, których przedmiotem są dostawy lub usługi zawartych zgodnie z ust. 21 mają zastosowania odpowiednio postanowienia ust. 13-18 niniejszego paragrafu.

§ 9 Odbiory

Czynności związane z odbiorem przedmiotu umowy realizowane będą w następujący sposób:

1. Wykonawca będzie informował Inspektora Nadzoru o terminie robót zanikających, które Inspektor Nadzoru odbierze w terminie do 3 dni od daty zgłoszenia. Nieodebranie robót w tym terminie upoważnia Wykonawcę do odbioru jednostronnego i kontynuowania dalszych robót. Jeżeli Wykonawca nie poinformował o tych faktach Inspektora Nadzoru, zobowiązany jest odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego.
2. Kierownik budowy stwierdza wpisem do dziennika robót/budowy zakończenie wszystkich robót i gotowość do odbioru końcowego oraz przeprowadzenie z wynikiem pozytywnym wymaganych prób i sprawdzeń.
3. Inspektor Nadzoru informuje Zamawiającego o wpisie Kierownika, o którym mowa w ust. 2 i 6. Inspektor Nadzoru w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i przekazania niezbędnych dokumentów, sprawdza kompletność i prawidłowość dokumentów odbiorowych złożonych przez Wykonawcę i potwierdza zakończenie robót.
4. Wpis Kierownika budowy w dzienniku robót/budowy o zakończeniu robót, potwierdzony przez Inspektora Nadzoru jest faktycznym terminem zakończenia robót, pod warunkiem bezusterkowego odbioru robót przez komisję odbiorową. W innym przypadku dniem zakończenia robót jest dzień podpisania protokołu końcowego.
5. Wykonawca zawiadamia pisemnie Zamawiającego o zakończeniu robót.
6. Podstawą zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego będzie faktyczne wykonanie robót, potwierdzone w dzienniku robót/budowy wpisem dokonany przez Kierownika budowy (robót), potwierdzony przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.

7. Odbiór części robót dokonany przez Inspektora Nadzoru stanowi potwierdzenia prawidłowości wykonanych prac, jak również podstawy do rozliczenia części wykonanych prac.
8. Zamawiający powołuje Komisję odbiorową. Rozpoczęcie odbioru końcowego przedmiotu umowy przez komisję odbiorową nastąpi w terminie do 10 dni, licząc od dnia potwierdzenia przez Inspektora Nadzoru zakończenia robót i kompletności złożonych dokumentów (m.in. gwarancje, atesty, certyfikaty, aprobaty techniczne, instrukcje (w tym instrukcja przeciwpożarowa), zgodnie z przepisami ustawy Prawo Budowlane), praca komisji odbiorowej może trwać do 14 dni.
9. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca skompletuje i przekaże do dnia zakończenia robót Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: dziennik robót/budowy, zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych i odbiorów częściowych, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz dokumentację powykonawczą wraz z inwentaryzacją geodezyjną ze wszystkimi zamianami wykonanymi w toku budowy.
10. Z czynności odbiorowych zostanie sporządzony protokół podpisany przez uczestników odbioru, który zawierać będzie wszystkie ustalenia i zalecenia poczynione w trakcie odbioru jak też terminy wyznaczone na usunięcie ewentualnych wad stwierdzonych przy odbiorze.
11. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru wad wykonanych robót, Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego, określonym w protokole odbioru oraz do zawiadomienia o powyższym Zamawiającego.
12. Wykonawca zobowiązany jest do przygotowania i dostarczenia kompletu dokumentów dla Zamawiającego, wymaganych przepisami ustawy Prawo Budowlane wraz z przygotowaniem wniosku do organów administracji budowlanej o wydanie decyzji pozwolenia na użytkowanie (w przypadku konieczności jej uzyskania) w terminie do dnia odbioru końcowego. Strony zobowiązują się do dokonywania odbiorów częściowych w celu oceny należytego wykonania prac i ich realizacji zgodnie z ustalonym harmonogramem robót. Do odbioru częściowych odpowiednie zastosowanie mają przepisy § 9.

§ 10 Rękojnia i gwarancja

1. Na wykonane roboty budowlane, prace montażowe, dostarczone materiały i urządzenia, dokumentację powykonawczą wraz z inwentaryzacją geodezyjną Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na okres ..... miesięcy, zgodnie ze złożoną przez Wykonawcę ofertą. Okres gwarancji biegnie od dnia podpisania przez Strony protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy bez zastrzeżeń.
2. Niezależnie od odpowiedzialności z tytułu gwarancji, Wykonawca udziela Zamawiającego rękojmi za wady fizyczne i prawne na przedmiot wskazany w ust. 1. Okres i bieg rękojmi jest równy okresowi i biegowi gwarancji.
3. Czas gwarancji ulega przedłużeniu o czas trwania napraw gwarancyjnych elementów naprawianych, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy w ramach usuwania wad lub usterek dojdzie do wymiany materiału lub urządzenia na nowe, to okres gwarancji biegnie na nowo, licząc od daty podpisania przez strony protokołu, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu, bez zastrzeżeń ze strony Zamawiającego.
4. W okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji, Wykonawca jest zobowiązany do usunięcia wszelkich wad i usterek, jakie wystąpią w tym okresie w terminie 2 dni kalendarzowych, a wad szczególnie uciążliwych, w tym awarii urządzeń i instalacji – w ciągu 24 godzin. Zgłoszenia powyższych okoliczności dokonuje się telefonicznie, faksem lub e-mailem, ewentualnie w inny sposób pozwalający na natychmiastowe skontaktowanie się z Wykonawcą.
5. Jeżeli usunięcie wady lub usterki ze względów technicznych nie jest możliwe w terminie 2 dni kalendarzowych, Wykonawca jest zobowiązany natychmiast powiadomić o tym fakcie pisemnie Zamawiającego. Wówczas Zamawiający wyznaczy nowy termin, z uwzględnieniem możliwości technologicznych i zasad wiedzy technicznej.
6. W przypadku odmowy usunięcia wad lub usterek ze strony Wykonawcy lub nie wywiązania się z terminów, o których mowa w ust. 4 i 5, Zamawiający może je usunąć we własnym zakresie lub może zlecić usunięcie tych wad lub usterek innemu podmiotowi, obciążając kosztami Wykonawcę lub potrącając te koszty z kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, niezależnie od uprawnienia Zamawiającego do obciążenia Wykonawcy karami umownymi na podstawie § 13 ust. 1 lit. b.
7. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad lub usterek ze względu na wysokość związanych z tym kosztów.
8. Na okoliczność usunięcia wad lub usterek spisuje się protokół z udziałem Wykonawcy i Zamawiającego.
9. Stwierdzenie usunięcia wad lub usterek powinno nastąpić nie później niż w ciągu 3 dni od daty zawiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o dokonaniu naprawy.

10. Wykonawca, w ramach ceny oferty, zapewni serwisowanie i przeglądy wszystkich zamontowanych urządzeń i instalacji przez okres trwania gwarancji udzielonej od daty odbioru końcowego i pokryje wszelkie koszty z tym związane.

§ 11 Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca, najpóźniej przed podpisaniem niniejszej umowy, wnosi na rzecz Zamawiającego zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej realizowanego zadania podanej w ofercie Wykonawcy, co stanowi: ..... złotych (słownie.....) w formie ....., określonej przez Wykonawcę w formularzu ofertowym.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1, służy pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy oraz roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
3. Na zabezpieczenie roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w okresie od dnia zawarcia umowy pozostaje 70% zabezpieczenia, natomiast na zabezpieczenie roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady pozostaje 30% z wniesionego przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
4. Zamawiający zwróci zabezpieczenie należytego wykonania umowy zgodnie z art. 151 Ustawy prawo zamówień publicznych.

§ 12 Odstąpienie od umowy

1. Poza sytuacjami unormowanymi przepisami prawa Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy:
  - a) jeżeli Wykonawca z przyczyn zawinionych nie wykonuje Umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - b) jeżeli Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót na okres dłuższy niż 2 dni robocze i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 2 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania,
  - c) jeżeli Wykonawca nie przejmuje w terminie określonym w § 2 ust. 1 terenu budowy lub nie realizuje robót budowlanych z uzgodnionym harmonogramem robót, lub rażąco nie dotrzymuje swych obowiązków wynikających z Umowy,
  - d) w przypadku o którym mowa w § 8 ust. 17 Umowy*,
  - e) w przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego, że Wykonawca dopuszcza do wykonywania robót budowlanych Podwykonawców niezgłoszonych Zamawiającemu zgodnie z procedurą wskazaną w § 8 Umowy*,
  - f) w przypadku gdy opóźnienie w zakończeniu realizacji przedmiotu umowy w stosunku do terminu określonego w § 2 ust. 2 Umowy wynosi ponad 2 dni robocze,
  - g) gdy złożono wniosek o ogłoszenie upadłości Wykonawcy lub podjęto decyzję o rozwiązaniu lub otwarciu likwidacji Wykonawcy.
2. Odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o powyższych okolicznościach.
3. W przypadku odstąpienia od umowy, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca ma prawo żądać wynagrodzenia należnego za roboty wykonane do dnia odstąpienia od umowy pod warunkiem przeprowadzenia inwentaryzacji prac wykonanych zgodnie z ust. 4 i 5.
4. Niezwłocznie po wstrzymaniu robót, Wykonawca zobowiązany jest do dokonania pełnej inwentaryzacji wykonanych robót budowlanych, urządzeń i wyposażenia, znajdujących się na terenie budowy, a przeznaczonych do wykonania przedmiotu umowy. Dokument ten uzgodniony z Zamawiającym posłuży do ewentualnego ostatecznego rozliczenia wartości wstrzymanych robót budowlanych.
5. W przypadku wstrzymania robót budowlanych, obowiązkiem Wykonawcy jest wykonanie wszelkich zabezpieczeń wykonanych dotychczas prac. Przekazanie niezakończonych robót budowlanych odbywa się w drodze spisania protokołu pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym.
6. Zamawiający jest uprawniony również do odstąpienia od Umowy w przypadku wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy. Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie do 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania przedmiotu umowy do dnia odstąpienia od umowy. Wykonawcy nie przysługuje z tego tytułu uprawnienie obciążenia Zamawiającego karą umowną za odstąpienie od umowy zastrzeżoną w § 13 ust. 2 umowy.

6. Strony zastrzegają dla oświadczenia o odstąpieniu od Umowy formę pisemną pod rygorem nieważności.

§ 13 Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - a) za zwłokę w wykonaniu Przedmiotu Umowy w stosunku do terminu wskazanego w § 2 ust. 2 umowy w wysokości 1% wynagrodzenia umownego brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1, za każdy dzień zwłoki;
  - b) za zwłokę w usunięciu wady stwierdzonej przy odbiorze lub usunięciu wady albo usterki stwierdzonej w okresie gwarancji i rękojmi w wysokości 1% wynagrodzenia umownego brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1, za każdy dzień zwłoki licząc od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wady lub usterki;
  - c) za odstąpienie przez Zamawiającego lub Wykonawcę od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia umownego brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1;
  - e) z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 0,25 % wynagrodzenia umownego brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1, za każdy dzień zwłoki*,
  - f) z tytułu nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany w wysokości 1 % wynagrodzenia brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1*,
  - g) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 0,25 % wynagrodzenia brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1, za każdy dzień zwłoki*,
  - h) z tytułu braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia w wysokości 1 % wynagrodzenia brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1*,
  - i) za niedotrzymanie przez Wykonawcę terminu zmiany podwykonawcy, o którym mowa w § 8 ust. 20 zdanie 2, w wysokości 0,25 % wynagrodzenia brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1, za każdy dzień zwłoki*
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn zależnych od Zamawiającego w wysokości 10% wynagrodzenia brutto Wykonawcy, o którym mowa w § 6 ust. 1 umowy.
3. Zamawiający może potrącić naliczone kary umowne z wynagrodzenia Wykonawcy oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy, wedle wyboru Zamawiającego, bez uprzedniego wezwania do zapłaty Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża swoją nieodwołalną zgodę.
4. Kary umowne o których mowa w niniejszym paragrafie stają się wymagalne następnego dnia po zajściu zdarzenia uprawniającego do ich naliczenia.
5. W przypadku, gdy potrącenie kary umownej nie będzie możliwe, Wykonawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w terminie 7 dni od dnia otrzymania noty obciążeniowej wystawionej przez Zamawiającego.
6. Zamawiający zastrzega sobie prawo do odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wysokość kar umownych, do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego.

§ 14 Prawa autorskie

1. Wykonawca na mocy niniejszej umowy, w ramach wynagrodzenia określonego w § 6 ust. 1 Umowy, z chwilą podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy przez Zamawiającego bez zastrzeżeń, przenosi na Zamawiającego, w zakresie nieograniczonym jakimikolwiek prawami osób trzecich oraz terytorialnie i czasowo, autorskie prawa majątkowe oraz prawa zależne do dokumentacji powykonawczej, na następujących polach eksploatacji:
  - 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania dokumentacji powykonawczej - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
  - 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których dokumentację powykonawczą utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
  - 3) w zakresie rozpowszechniania dokumentacji powykonawczej w sposób inny niż określony w pkt 2 - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie dokumentacji powykonawczej w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

2. Wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych do dokumentacji powykonawczej, Wykonawca przenosi na Zamawiającego własność wszystkich nośników, na których dokumentacja powykonawcza została utrwalona.
3. Wykonawca wraz z powyższym przeniesieniem autorskich praw majątkowych, zezwala Zamawiającemu na wykonywanie zależnych praw autorskich, wynikających z dokumentacji powykonawczej oraz upoważnia Zamawiającego do zlecania osobom trzecim wykonywania tych zależnych praw autorskich oraz do rozporządzania i korzystania z dokumentacji powykonawczej.
4. Wykonawca oświadcza, że wykonana w toku realizacji Umowy dokumentacja powykonawcza nie będzie naruszać żadnych praw osób trzecich. W przypadku zgłoszenia jakichkolwiek roszczeń do Zamawiającego z tytułu naruszenia praw osób trzecich, Wykonawca zobowiązuje się do ich pełnego zaspokojenia.
5. Przeniesienie autorskich praw majątkowych oraz zezwolenie na wykonywanie zależnych praw autorskich następuje w ramach wynagrodzenia określonego w § 6 ust. 1 Umowy.

§ 15 Zmiany postanowień umowy

1. Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany umowy w sytuacjach, o których mowa w art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
3. Zamawiający dopuszcza możliwość wprowadzenia zmian do treści umowy pod następującymi warunkami:
  - 1) Zamawiający wyrazi zgodę na zmianę Umowy,
  - 2) konieczność dokonania zmian uzasadniona będzie co najmniej jedną z okoliczności wskazanych w ust. 4.
  - 3) Strona występująca o zmianę postanowień niniejszej umowy zobowiązana jest do udokumentowania zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 4.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość wprowadzenia istotnych zmian do treści umowy w szczególności w następujących sytuacjach:
  - a) zachodzi konieczność zmiany terminu częściowego wykonania lub terminu końcowego wykonania przedmiotu zamówienia, w przypadku, gdy nie można było tego przewidzieć w chwili podpisania umowy;
  - b) niezbędna jest zmiana sposobu wykonania umowy, o ile zmiana taka jest korzystna dla Zamawiającego lub jest konieczna w celu prawidłowego wykonania umowy;
  - c) jeżeli nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu zamówienia;
  - d) konieczne okaże się wydłużenie terminu realizacji umowy, z przyczyn organizacyjnych leżących po stronie Zamawiającego, w związku z niemożliwością realizacji przedmiotu zamówienia w zakładanym terminie;
  - e) wynikną rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć użytych w umowie, których nie można usunąć w inny sposób, a zmiana będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności i doprecyzowanie umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej zapisów przez Strony;
  - f) przyczyn losowych, w przypadku wystąpienia działania siły wyższej, mającej bezpośredni wpływ na terminowość wykonywania zamówienia. Pod pojęciem „siły wyższej” należy zrozumieć zdarzenie zewnętrzne o charakterze niezależnym od stron, którego strony nie mogły przewidzieć przed zawarciem umowy i którego nie można uniknąć, ani którego strony nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności, występujące po podpisaniu umowy i powodujące niemożność wywiązania się z umowy w jej obecnym brzmieniu; w takim przypadku przesunięcie terminu realizacji zamówienia wynieść powinno dokładnie tyle dni ile trwa opóźnienie spowodowane tymi okolicznościami;
  - g) wystąpienia uzasadnionych przyczyn technicznych lub funkcjonalnych powodujących konieczność zmiany sposobu wykonania Umowy;
  - h) działań osób trzecich uniemożliwiających wykonywanie zamówienia, które to działania nie są konsekwencją winy którejkolwiek ze Stron;
  - i) dokonania określonych czynności lub ich zaniechania przez organy administracji państwowej, jak również inne organy, których działalność wymaga wydawania decyzji o charakterze administracyjnym, w tym opóźnienia w wydawaniu przez te organy decyzji, zezwoleń uzgodnień z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę, odmowa wydania przez te organy decyzji, zezwoleń uzgodnień z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
  - j) gdy możliwa jest korzystna dla Zamawiającego zmiana terminu płatności za realizację przedmiotu zamówienia;
  - k) dokonanie zmiany Umowy jest korzystne dla Zamawiającego, a w szczególności: może przyczynić się do podniesienia bezpieczeństwa wykonania przedmiotu Umowy; może przyczynić się do podniesienia jakości wykonania przedmiotu Umowy;

- l) zmiany Umowy dotyczą poprawienia błędów i oczywistych omyłek słownych, literowych i liczbowych, zmiany układu graficznego Umowy, numeracji jednostek redakcyjnych, śródtytułów, lub uzupełnień treści niepowodujących zmiany celu i istoty Umowy;
  - m) w przypadku zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy, przy zachowaniu jej dotychczasowej treści, nie leży w interesie Zamawiającego lub w interesie publicznym;
  - n) jeżeli w okresie realizacji umowy zajdzie konieczność realizacji dodatkowych niezbędnych usług lub robót budowlanych od dotychczasowego Wykonawcy, w rozumieniu art. 144 ust. 1 pkt 2 Ustawy prawo zamówień publicznych, nieobjętych zamówieniem podstawowym, przy czym spełnione zostaną łącznie warunki określone w art. 144 ust. 1 pkt 2 ppkt a), b) i c);
  - o) zajdą inne okoliczności niezależne od Wykonawcy, których nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy.
5. Zamawiający przewiduje także możliwość dokonania zmian i uzupełnień w umowie, które nie stanowią istotnej zmiany niniejszej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, z tym zastrzeżeniem, iż zmiany te wymagają zgody Wykonawcy i nie powinny w szczególności naruszać zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz modyfikować zakresu i przedmiotu zamówienia oraz jego warunków i treści oferty.
6. Przewidziane powyżej okoliczności stanowiące podstawę zmian do umowy, stanowią uprawnienie Zamawiającego nie zaś jego obowiązek wprowadzenia takich zmian.
7. Wszelkie zmiany muszą być dokonywane z zachowaniem przepisu art. 140 ust. 1 i art. 140 ust. 3 ustawy prawo zamówień publicznych stanowiącego, że umowa podlega unieważnieniu w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawartego w SIWZ, z uwzględnieniem art. 144 ustawy Pzp.
8. Ustala się, iż nie stanowi zmiany umowy w rozumieniu art. 144 ustawy prawo zamówień publicznych:
- 1) zmiana osób uprawnionych do reprezentacji Stron;
  - 2) zmiana siedziby Stron;
  - 3) zmiana nazwy Stron;
  - 4) zmiana osób przeznaczonych do realizacji przedmiotu umowy;
  - 5) zmiana danych teleadresowych Stron.
- Zaistnienie okoliczności, o których mowa w niniejszym punkcie wymaga jedynie niezwłocznego pisemnego zawiadomienia drugiej Strony.

§ 16 Postanowienia końcowe

1. Wykonawca zobowiązuje się nie dokonywać przelewu praw i zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy bez pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem bezskuteczności takiej czynności wobec Zamawiającego.
2. W sprawach nie uregulowanych postanowieniami niniejszej Umowy mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy Prawo Budowlane, Ustawy Prawo Zamówień Publicznych.
3. Ewentualne spory powstałe na tle niniejszej Umowy Strony poddadzą rozstrzygnięciu Sądowi powszechnemu właściwemu miejscowo dla Zamawiającego.
4. W przypadku gdyby którekolwiek z postanowień Umowy zostały uznane za nieważne, Umowa w pozostałej części pozostanie ważna. W przypadku wskazanym w zdaniu poprzednim Strony zobowiązują się do zastąpienia nieważnych postanowień Umowy nowymi postanowieniami zbliżonymi celem do postanowień uznanych za nieważne.
5. Strony są zobowiązane zawiadamiać się wzajemnie o każdorazowej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Stronę adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia, traktuje się jak doręczone.
6. Brak egzekwowania przez jedną ze Stron realizacji obowiązków drugiej Strony w czasie obowiązywania niniejszej umowy nie będzie interpretowany jako zgoda na niewykonywanie postanowień umowy lub zmianę jej treści.
7. Załączniki stanowią integralną część umowy: .....
8. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla Wykonawcy, jeden egzemplarz dla Zamawiającego.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

* zapisy mające zastosowanie w przypadku realizacji przedmiotu umowy przy pomocy podwykonawców